

รายงานกิจกรรม

สถานศึกษาวิถิปุทธชั้นนำ รุ่นที่ ๑๒ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๔

รายงานกิจกรรมของสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่นเกี่ยวกับสถานศึกษาวิถิปุทธ ในช่วงระหว่างปี
การศึกษา ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓

โรงเรียนบ้านดงบาก ได้สมัครเป็น โรงเรียนวิถิปุทธชั้นนำ รุ่นที่ ๑๒ โดยได้ดำเนินการจัดกิจกรรม
ตามแนววิถิปุทธ ตามแนวทางดำเนินงาน 29 ประการสู่ความเป็นวิถิปุทธ และได้นำเสนอกิจกรรม/โครงการ
ดังนี้

กิจกรรม “วัยใส หัวใจอาสา”

ส่งเสริมอัตลักษณ์ 29 ประการ สู่ความเป็นวิถิปุทธ ดังนี้

๑. ด้านกายภาพ ๑ ประการ

๑.๑ มีความสะอาด สงบ ร่มรื่น

๒. ด้านการเรียนการสอน ๑ ประการ

๒.๑ ครูพานักเรียนทำโครงการคุณธรรมกิจกรรมจิตอาสาสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

๓. ด้านพฤติกรรมครู ผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียน ๑ ประการ

๓.๑ มีนิสัยใฝ่รู้ สู้สิ่งยาก

๔. ด้านส่งเสริมวิถิปุทธ ๔ ประการ

๔.๑ ไม่มีอาหารขยะขายในโรงเรียน

๔.๒ ไม่คุด่านนักเรียน

๔.๓ ชื่นชมคุณความดีหน้าเสาธง

๔.๔ โฮมรูมเพื่อสะท้อนความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่ได้ทำความดี

ความสำคัญ/ปัญหา

จิตสาธารณะเป็นความรับผิดชอบที่เกิดจากภายใน คือ ความรู้สึกนึกคิด จิตได้สำนึกตลอดจน
คุณธรรม จริยธรรมซึ่งอยู่ในจิตใจ และส่งผลมาสู่การกระทำภายนอก เป็นความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น
และสังคม เป็นการช่วยเหลือสังคม ไม่ทำให้อื่นหรือสังคมได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการ
กระทำของตัวเอง สิ่งเหล่านี้หากเราได้ฝึกได้สอนให้นักเรียนได้กระทำจนเกิดเป็นความเคยชินเป็นกิจวัตร
ประจำวันแล้ว ก็จะทำให้การแสดงพฤติกรรมนั้นออกมาจนติดเป็นนิสัยและแสดงพฤติกรรมออกมาเองโดย

มิได้มีใครบังคับให้ทำซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ต้องปลูกฝังจริยธรรมให้เป็นลักษณะนิสัยประจำตัวนักเรียน
เมื่อมีผู้พบเห็นจะเกิดความรู้สึกรัก เอ็นดู ชื่นชม เมื่อเติบโตขึ้นก็จะเป็นพลเมืองที่ดีและเป็นผู้ที่ได้รับการ
ยอมรับจากสังคม ผู้คนในสังคมได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขภายใต้การดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพ

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ปีพ.ศ. ๒๕๖๑ - ปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปลูกฝัง ส่งเสริม สร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับนักเรียน นักเรียนได้เรียนรู้คุณค่าของการแบ่งปัน
การช่วยเหลือผู้อื่น และ

๒. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม

เป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๔ คน ครูและบุคลากรใน
โรงเรียนบ้านดงบก จำนวน ๕ คน ได้เข้าร่วมกิจกรรม

ส่งเสริมพฤติกรรมมารับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม และส่งเสริมอัตลักษณ์ ๒๕ ประการ

วิธีดำเนินการ

๑. ขึ้นเตรียมการ รับสมัคร “ต้นกล้าจิตอาสา” เข้าร่วมชุมนุม “จิตอาสา” เพื่อเป็น “ต้นกล้าแกน
นำ” ประชุมเพื่อรับทราบวัตถุประสงค์ แผนงาน ขอบเขตการทำกิจกรรมและกำหนดบทบาทหน้าที่การ
ทำงานของ “ต้นกล้าแกนนำ” เพื่อเป็นแกนนำให้กับนักเรียนคนอื่น ๆ ได้ปฏิบัติตามในการช่วยกันดูแลความ
สะอาดบริเวณสถานที่ตลอดจนการงานบริการต่าง ๆ ในโรงเรียน ชุมชนและวัด

๒. ขึ้นปฏิบัติการ สมาชิกภายในชุมนุม “จิตอาสา” ปฏิบัติกิจกรรมตามภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเป็น
กิจวัตรประจำวันในโรงเรียน ช่วยกันเก็บขยะ ดูแลความสะอาดชุมชนทุกวันพุธของทุกสัปดาห์, ให้การ
บริการในงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในชุมชน และเนื่องในวันสำคัญ ๆ ต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนาที่วัดในชุมชนได้
จัดขึ้น

๓. ขึ้นสรุปผลการดำเนินกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละครั้ง ครูผู้รับผิดชอบชุมนุม
“จิตอาสา” ประชุมเพื่อให้สมาชิกชุมนุมได้แสดงความรู้สึก ความคิดเห็นของตนเองที่ได้ทำกิจกรรมนี้และครู
ผู้รับผิดชอบจะสรุปผลให้สมาชิกในชุมนุมได้รับทราบผลการปฏิบัติกิจกรรมนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการ
แก้ไขจุดบกพร่องที่เกิดขึ้นและกล่าวชื่นชมการปฏิบัติกิจกรรมในจุดที่ดีได้อย่างเต็มใจตามเจตนารมณ์ของ
“วัยใส หัวใจอาสา” สมาชิกชุมนุม “จิตอาสา” ทุกคนปรบมือให้กับตัวเอง

โรงเรียนบ้านดงบกปฏิบัติกิจกรรมเหล่านี้มาโดยตลอดตั้งแต่พ.ศ. ๒๕๖๑ จนถึงปัจจุบัน

การวัดและประเมินผล

๑. จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน นักเรียนร้อยละ ๑๐๐ จะปฏิบัติกิจกรรมได้

๒. จากการสอบถามและสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครอง

ผลที่เกิดกับนักเรียน

เชิงปริมาณ นักเรียนโรงเรียนบ้านดงบากมีจิตสาธารณะ รู้จักแบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่น และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ ๘๐

เชิงคุณภาพ

๑. นักเรียนมีการรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ต่อโรงเรียน ชุมชนและวัด เป็นที่รัก เอ็นดู และชื่นชมต่อผู้ปกครองหรือผู้พบเห็น

๒. นักเรียนมาโรงเรียนอย่างมีความสุข

ผลที่เกิดกับครู/บุคลากรและโรงเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูดำเนินไปด้วยความราบรื่น สำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร และครูไม่ดูค่านักเรียน

ผลที่เกิดขึ้นกับชุมชน

ได้รับคำยกย่องชมเชยจากผู้ปกครองและชุมชนว่าบุตรหลานมีความรับผิดชอบ รู้จักช่วยงานบ้าน โดยมีได้มีใครบอกรหรือบังคับทั้งก่อนมาโรงเรียนและกลับบ้าน เกิดความรู้สึกรัก เอ็นดูและชื่นชม ต่อผู้พบเห็น ทำให้ครอบครัวมีความรัก ความอบอุ่น มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

จุดเด่น คือ ด้านการพัฒนานักเรียนให้ปฏิบัติตนเป็นวิถีประจำวันเป็นผู้มีจิตอาสาได้รับคำยกย่องชมเชยว่าโรงเรียนมีความสะอาด ร่มรื่น นักเรียนมีความรับผิดชอบ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้มุ่งให้เกิดผลยั่งยืนเป็นกิจนิสัยที่ดี โดยขับเคลื่อนด้วยสถานักเรียน เริ่มจากการเป็นแบบอย่างที่ดีและขยายผลสืบต่อกันแบบรุ่นสู่รุ่น

กิจกรรมสาธารณะที่ปฏิบัติเป็นกิจวัตรของวัยใส หัวใจอาสา

จิตอาสาช่วยกันทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน
ก่อนกิจกรรมหน้าเสาธงทุกวัน

จิตอาสาช่วยกันทำความสะอาดชุมชน
ทุกวันพุธของทุกสัปดาห์

จิตอาสาเยี่ยมเยียนและช่วยเหลือผู้สูงอายุในชุมชน ทุก วันพุธของทุกสัปดาห์

จิตอาสาช่วยทำดอกไม้จันทร์
ในโอกาสที่บ้านในชุมชนได้จัดกิจกรรมทางศาสนา ทุก ๆ ครั้ง

จิตอาสาช่วยล้าง,เก็บ ถ้วย,จานและภาชนะ

จิตอาสาช่วยเตรียมสถานที่
ในโอกาสที่วัดในชุมชนได้จัดกิจกรรมทางศาสนา ทุก ๆ ครั้ง

จิตอาสาช่วยทำความสะอาดสถานที่

จิตอาสาเดินรณรงค์กิจกรรมที่ราชการกำหนด
ร่วมสนับสนุนกิจกรรมสำคัญ ๆ ในโอกาสต่าง ๆ ทุก ๆ ครั้ง

จิตอาสาปลูกต้นไม้โครงการคืนผืนป่าให้แผ่นดิน

ครูและจิตอาสาช่วยประชุมก่อนทำกิจกรรมทุก ๆ ครั้ง

กล่าวชื่นชมการปฏิบัติกิจกรรมผ่านรายการ
“เรื่องเล่าเช้านี้ ที่ดงบาก” โดยนักอ่านข่าวรุ่นเยาว์

กิจกรรม “ระเบียบวินัย สร้างได้ด้วยตัวเรา”

ส่งเสริมอัตลักษณ์ ๒๕ ประการ สู่ความเป็นวิถีพุทธ ดังนี้

ข้อ ๑ ด้านกายภาพ ๖ ประการ

๑.๑ มีป้ายโรงเรียนวิถีพุทธ	๑.๒ มีพระพุทธรูปหน้าโรงเรียน
๑.๓ มีพระพุทธรูปประจำห้องเรียน	๑.๕ มีความสะอาด สงบ ร่มรื่น
๑.๖ มีห้องพระพุทธรูปศาสนาหรือลานธรรม	๑.๗ ไม่มีสิ่งเสพติด เหล้า บุหรี่ในโรงเรียน ๑๐๐%

ข้อ ๒ ด้านการเรียนการสอน ๑ ประการ

- ๒.๑ ครูพานักเรียนทำกิจกรรมคุณธรรมจิตอาสาสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๓ ด้านพฤติกรรมนักเรียน ครู ผู้บริหาร โรงเรียน ๑ ประการ

- ๓.๑ ก่อนรับประทานอาหารจะมีการพิจารณาอาหาร รับประทานอาหารไม่ดั่ง ไม่หก ไม่เหลือ

ข้อ ๔ ด้านส่งเสริมวิถีพุทธ ๓ ประการ

- ๔.๑ ไม่ดูค่านักเรียน
๔.๒ ชื่นชมคุณความดีหน้าเสาธงทุกวัน
๔.๓ มินิสัยใฝ่รู้ สู้สิ่งยาก

ความเป็นมาและความสำคัญ

ด้วยโรงเรียนบ้านดงบากเป็นโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาโดยพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รุ่นที่ ๓ ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะทำให้โรงเรียนในโครงการเป็นต้นแบบในการสร้างคนดีคืนสู่สังคม เป็นการดำเนินงานในลักษณะปิดทองหลัง ซึ่งโครงการกองทุนศึกษามีวัตถุประสงค์ ๓ ด้านคือ

๑. ส่งเสริม สนับสนุน และปลูกฝังค่านิยมการยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กเติบโตเป็นพลเมืองที่มั่นคงอยู่ในคุณงามความดี

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนเด็กที่มีความประพฤติดี ให้ได้รับการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา และ

๓. ส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือโรงเรียนที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การบำเพ็ญประโยชน์ การประหยัดอย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้อำนวยการ โรงเรียนและคณะครูโรงเรียนบ้านดงบาก ได้น้อมรับพระราชดำริ และตระหนักเล็งเห็นถึงความสำคัญ จึงจัดทำโครงการและดำเนินการตามโครงการ “ระเบียบวินัยสร้างได้ด้วยตัวเรา” ขึ้น เพื่อมุ่งหวังพัฒนาด้านพฤติกรรมและด้านจิตใจของนักเรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความประพฤติดี จิตอาสา รู้จักเสียสละเพื่อสังคมส่วนรวมและมีคุณธรรม จริยธรรม อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขภายใต้การดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพคุณธรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง ปัจจุบัน

วิธีดำเนินงาน

๑. ตอนเช้าของทุกวัน คุณครูประจำวัน ๑ คน จะมายืนรอรับนักเรียนที่หน้าประตูโรงเรียน เมื่อมาถึงโรงเรียนตอนเช้า นักเรียนแสดงความเคารพผู้ปกครองที่มาส่งด้วยการไหว้ นักเรียนต้องใส่ผ้าปิดจมูกแล้วเดินตามจุดคัดกรองที่ทำไว้ ไหว้คุณครูที่ยืนรอรับอยู่หน้าประตูโรงเรียน คุณครูตรวจอุณหภูมินักเรียนด้วยเครื่องวัดอุณหภูมิพร้อมตรวจเครื่องแต่งกายนักเรียนทุกคน และหลังจากกล่าวทักทายคุณครูเสร็จแล้วให้นักเรียนเดินเข้ามาไหว้พระพุทธรูปหน้าโรงเรียน เดินไปหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ ถวายความเคารพ ๑ ครั้ง(นักเรียนชายทำโค้งคำนับ นักเรียนหญิงทำถอนสายบัว) โดยมีสภานักเรียนคอยดูแลและแนะนำอย่างใกล้ชิด

๒. นักเรียนเมื่อเดินทางมาถึงโรงเรียนแล้ว หลังจากเก็บกระเป๋าหรืออุปกรณ์การเรียนที่ห้องเรียนของตัวเองแล้ว นักเรียนปฏิบัติดังนี้

๒.๑ นักเรียนที่มีหน้าที่เวรประจำวันในการทำความสะอาดห้องเรียนจะทำความสะอาด จัดโต๊ะเก้าอี้ ลบกระดาน ลือและอุปกรณ์ต่างๆในห้องเรียนของตัวเองให้สะอาดและเป็นระเบียบ ให้ห้องเรียนมีบรรยากาศน่าเรียน โดยมีคุณครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดูแลและตรวจสอบสถานที่

๒.๒ นักเรียนที่ไม่มีหน้าที่เวรประจำห้องเรียน จะมาทำความสะอาดเขตบริเวณที่ได้แบ่งเขตบริเวณรับผิดชอบตามชั้นเรียนภายในเขตบริเวณโรงเรียนให้สะอาด แยกขยะตามชนิดของขยะ โดยมีคุณครูเวรเป็นผู้ดูแลและตรวจสอบสถานที่ตามชั้นเรียนที่รับผิดชอบ

๓. การปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธง หลังจากเคารพธงชาติเสร็จสิ้นลง นักเรียนและครูจะปฏิบัติดังนี้

๓.๑ สวดมนต์ไหว้พระ กิจกรรมแผ่เมตตา และยืนสงบนิ่งทำสมาธิ ๑ นาที

๓.๒ กิจกรรมน้อมไหว้พี่ พี่ไหว้น้อง นักเรียนไหว้ครู

๓.๓ กิจกรรมภาษาไทย – ภาษาอังกฤษ วันละคำ

๓.๔ ครูเวรแจ้งและกล่าวชื่นชมการทำมาสะอาดเขตบริเวณของแต่ละชั้นเรียนรับผิดชอบ

๓.๕ ครูเวรเรียกนักเรียนที่ทำความสะอาดออกมาขึ้นหน้าเสาธงและกล่าวชื่นชมพร้อมสอนว่านักเรียนมีคุณธรรมในข้อใด เช่น เก็บเงินได้แล้วมามอบให้ครูเวรเพื่อประกาศนาคินเจ้าของ นักเรียนมีคุณธรรม “ความซื่อสัตย์ สุจริต” เป็นต้น นักเรียนทุกคนปรบมือ

๓.๖ ครูเวรอบรมคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียน

๓.๗ นักเรียนนั่งสมาธิ ๑๕ นาที แล้วเดินขึ้นชั้นเรียนอย่างเป็นระเบียบ

๔. กิจกรรมช่วงพักกลางวัน ก่อนจะรับประทานอาหาร จะปฏิบัติกิจกรรม พิจารณาอาหาร โดยปฏิบัติดังนี้

๔.๑ นั่งสมาธิ กล่าวขอบคุณข้าว แม่ครัวและคุณครู

๔.๒ ขณะรับประทานอาหาร ไม่พูดคุยกัน รับประทานอาหารเสียงไม่ดัง ไม่หก และไม่เหลือเศษอาหาร

๔.๓ นักเรียนที่มีหน้าที่เวรประจำวันทำความสะอาดภาชนะที่ใช้ประกอบอาหาร โต๊ะ เก้าอี้และสถานที่ห้องครัวให้สะอาดอยู่เสมอ

๕. เวลาเลิกเรียนโรงเรียนปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

๕.๑ นักเรียนรวมตัวเข้าแถวบริเวณหน้าเสาธง เชิญธงชาติลงจากยอดเสา สวดมนต์ไหว้พระ ทำสมาธิ อบรมคุณธรรมโดยครูเวร และเดินแถวกลับบ้านที่ละชั้นเรียน อย่างเป็นระเบียบ โดยให้เดินตามเส้นของถนน จนกว่าจะถึงหน้าประตูโรงเรียน ก่อนออกนอกประตูโรงเรียนนักเรียนจะเดินไปหน้าพระบรม

ฉายาลักษณ์ ถวายความเคารพ ๑ ครั้ง(นักเรียนชายทำโค้งคำนับ นักเรียนหญิงทำถอนสายบัว) ไหว้
พระพุทธรูปหน้าประตูโรงเรียน โดยมีสถานักเรียนคอยดูแลและแนะนำอย่างใกล้ชิด และไหว้คุณครูவர்ที่
รอส่งที่หน้าประตูโรงเรียน ไหว้ผู้ปกครองที่มารอรับ
โรงเรียนบ้านดงบากปฏิบัติกิจกรรมเหล่านี้มาโดยตลอดตั้งแต่พ.ศ. ๒๕๖๑ จนถึงปัจจุบัน

วัดและประเมิณผล

วัดผลจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน และประเมินความพึงพอใจจากผู้ปกครองและชุมชนใน
ความประพฤติ พฤติกรรมของนักเรียนที่บ้านและได้รับความเห็นจากผู้ปกครองนักเรียนว่า นักเรียนมีความ
ประพฤติดีขึ้น รู้จักรับผิดชอบต่อตัวเองและช่วยงานบ้านมากขึ้น

ผลการดำเนินงาน

ผลที่เกิดกับนักเรียน

เชิงปริมาณ นักเรียนโรงเรียนบ้านดงบากมีความประพฤติที่ดีขึ้น มีระเบียบ วินัย ร้อยละ ๘๐

เชิงคุณภาพ นักเรียนมีจริยธรรม ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง มีความ
ประพฤติดีตามหลักธรรม และนักเรียนได้นำหลักธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืน

ผลที่เกิดกับโรงเรียน

ส่งผลให้โรงเรียนสะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ เป็นที่พึงประสงค์ต่อผู้ที่มาพบเห็น โรงเรียนได้รางวัลเหรียญ
ทองระดับจังหวัดในการแข่งขันครงงานคุณธรรม ในงานสัปดาห์กิจกรรมมหกรรมวิชาการปี 2561 - 2562

ผลที่เกิดกับชุมชน ได้รับคำยกย่องชมเชย จากชุมชนและผู้ที่มาพบเห็น เพราะ โรงเรียนมีความสะอาด
ปราศจากขยะ มีความร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่

การปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียน ที่เป็นกิจวัตรที่ต้องปฏิบัติในแต่ละวัน

ครูเวรรับนักเรียนพร้อมเครื่องวัดอุณหภูมิ
ณ จุดคัดกรอง ประตูทางเข้า-ออกหน้าโรงเรียน

นักเรียนช่วยกันทำความสะอาดบริเวณ โรงเรียน
รับผิดชอบตามชั้นเรียน

เข้าแถวกิจกรรมหน้าเสาธง

อบรมคุณธรรม จริยธรรม

นั่งสมาธิฝึกจิต ๑๕ นาทีก่อนเข้าเรียน

ถอดรองเท้าก่อนเข้าห้องเรียน

เข้าแถวรับอาหารกลางวัน

กล่าวขอบคุณข้าว แม่ครัวและคุณครู

เข้าแถวบริเวณหน้าเสาธง เชิญธงชาติลงจากยอดเสา
สวดมนต์ไหว้พระ อบรมคุณธรรม จริยธรรม

เข้าแถวเดินทางกลับบ้าน

ครูและผู้บริหารโรงเรียน โครงการกองทุนการศึกษา
กลุ่มจังหวัดหนองบัวลำภูและจังหวัดอุดรธานี ถ่ายรูป
ร่วมกับ นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี
ในโอกาสประชุมการนำเสนอแผนปฏิบัติการพัฒนา
โรงเรียนคุณธรรมตามแนวทาง โรงเรียนกลุ่มพิเศษ
ณ ห้องประชุมประจักษ์ตรา เฟิร์สคลาส ๑ โรงแรม
ประจักษ์ตรา อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี ตรวจเยี่ยม
โรงเรียนบ้านดงปาก

กิจกรรม “ธรรมเนียมปัญญา สุ่วิถีพุทธ

สอดคล้องและเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ ๒๕ ประการสู่โรงเรียนวิถีพุทธ ดังนี้

๑. ด้านกิจกรรมประจำวันพระ ๓ ประการ

- ๑.๑ ใส่เสื้อขาวทุกคน
- ๑.๒ ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์
- ๑.๓ สวดมนต์แปล

๒. ด้านการเรียนการสอน ๑ ประการ

- ๒.๑ บริหารจิตเจริญปัญญาก่อนเข้าเรียนเช้า – บ่ายทั้งนักเรียนและครู

๓. ด้านพฤติกรรม ครู ผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียน ๓ ประการ

- ๓.๑ ยิ้มง่าย ไหว้สวย กราบงาม
- ๓.๒ ก่อนรับประทานอาหารจะมีการพิจารณาอาหาร รับประทานอาหารไม่ดั่ง ไม่หก ไม่เหลือ
- ๓.๓ มีนิสัยใฝ่รู้สู้สิ่งยาก

๔. ด้านการส่งเสริมวิถีพุทธ ๑ ประการ

- ๔.๑ มีพระมาสอนอย่างสม่ำเสมอ

ความสำคัญ/ปัญหา

โครงการ “ธรรมเนียมปัญญา สุ่วิถีพุทธ” เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนวิถีพุทธคือโรงเรียนระบบปกติทั่วไป ที่นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้เพื่อประยุกต์ในการบริหาร และพัฒนาการเรียนโดยรวมของสถานศึกษา ยกระดับคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ เน้นกรอบการพัฒนาตามหลักไตรสิกขาอย่างบูรณาการ ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้พัฒนาการกิน อยู่ คู่ ฟัง ให้เป็น ได้ผ่านกระบวนการทางวัฒนธรรม แสวงหาปัญญา และมีวัฒนธรรมเมตตา เป็นพื้นฐานการดำเนินชีวิต จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้าเพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศไทย รวมทั้งมีคุณลักษณะตามค่านิยมพื้นฐาน ๑๒ ประการ ตามนโยบายการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อดำเนินการให้เป็นรูปธรรมที่ยั่งยืนต่อไป

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔

วิธีดำเนินการ

๑. ครูประจำชั้นเรียนบูรณาการวิถีพุทธร่วมกับวิชาหลัก ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา นำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเองและผู้อื่น

๒. ครูนำนักเรียนร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่วัดเนื่องในวันสำคัญทางศาสนาตามปฏิทินหรืองานสำคัญที่วัดและชาวบ้านในชุมชนได้ร่วมกันจัดขึ้น เช่น งานมนัสการรอยพระพุทธบาทและทำบุญครอบรอบวันมรณภาพหลวงปู่สิม ชันติวิโรจ โณ ฌ วัดพระพุทธบาทภูเก้า (ตรงกับวันที่ ๒๐ - ๒๒ กุมภาพันธ์ ของทุกปี) เป็นต้น

๓. ครุณานักเรียนร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ชุมชนได้จัดขึ้น เช่น งานทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับหรืองานศพ เพื่อซึมซับขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นและช่วยเหลือ บริกรรน้ำดื่มผู้มาร่วมงาน ล้างและเก็บถ้วย - จานและภาชนะต่าง ๆ ที่ใช้ในงาน เป็นต้น

๔. ครุณานักเรียนใส่ชุดขาว สวดมนต์แปล นั่งสมาธิ เดินบริหารจิตเจริญปัญญา ชั่วโมงสุดท้ายทุกวัน ศุกร์ของทุกสัปดาห์

ผลการดำเนินงาน

ผลต่อนักเรียน

เชิงปริมาณ นักเรียนโรงเรียนบ้านดงบก ได้ทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ร้อยละ ๕๐

เชิงคุณภาพ นักเรียนโรงเรียนบ้านดงบกสามารถปฏิบัติขั้นกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้องตามฐานะตัวเองและนำเอาหลักธรรมมาใช้ในชีวิตจริง หรือเอามาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิตของตัวเองและผู้อื่น

ผลที่เกิดกับครู/บุคลากรและโรงเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูดำเนินไปด้วยความราบรื่น สำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร และครูไม่ดูค่านักเรียน

ผลต่อชุมชน

ทำให้ชาวบ้านในชุมชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา และได้รับคำยกย่องชมเชย ส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนที่โรงเรียน

ภาพถ่ายกิจกรรม “ธรรมนำปัญญา สุวธิพุทธ”

ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนฟังพระธรรมเทศนาที่วัด เนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ชาวบ้าน ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนทำบุญใส่บาตรที่โรงเรียน เนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ชาวบ้าน ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนร่วมงานบุญ

ชาวบ้าน ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนทำบุญใส่บาตร

ในงานมนัสการรอยพระพุทธบาทและครบรอบวันมรณภาพหลวงปู่สิม ชันติวิโรจโนที่วัดพระพุทธบาท

ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ กุมภาพันธ์ของทุก ๆ ปี

ชาวบ้าน ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียน ทำบุญ
ที่โรงเรียนเนื่องในวันครบรอบปีที่ก่อตั้งโรงเรียน

นักเรียนสวดมนต์แปล ทุกวันศุกร์ของทุกสัปดาห์

ครูนำนักเรียนนั่งสมาธิ ทุกวันศุกร์

ครูนำนักเรียนบริหารจิตเจริญปัญญา ทุกวันศุกร์

ผู้บริหาร คณะครู นำนักเรียนร่วมงานศพในชุมชน

นักเรียนปฏิบัติขั้นตอนกิจได้อย่างถูกต้อง

ครู นักเรียนและชุมชนร่วมกันสืบสานประเพณีท้องถิ่นเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและตระหนักถึง
ความสำคัญของประเพณีท้องถิ่น